

MESSENS LITURGI

*Så ofte vi spiser dette brød og drikker af kalken,
forkynder vi, Herre, din død,
indtil den dag, du kommer.*

Jf. 1. Kor 11,26

MESSENS INDLEDNING

KORSTEGN OG HILSEN

STÅ

P: I Faderens og Sønnens og Helligåndens navn.

A: Amen.

Præsten hilser menigheden med denne eller lignende hilsen:

P: Vor Herre Jesu Kristi nåde, Gud vor Faders
kærlighed og Helligåndens samfund
være med jer.

A: Og med din ånd.

SYNDSBEKENDELSE OG BØN OM TILGIVELSE

Præsten indleder med disse eller lignende ord:

Lad os vedkende os vore synder,
så vi med det rette sindelag
kan fejre den hellige messe.

Efter et øjeblik stilhed giver alle udtryk for bodfærdighed.

A: Jeg bekender for Gud, den Almægtige,
og for jer, mine brødre og søstre,
at jeg ofte har undladt det gode
eller gjort det onde.

Jeg har syndet i tanke, ord og gerning,
ved min skyld, (*idet man slår sig for brystet*)
ved min skyld,
ved min store skyld.

Derfor beder jeg den hellige Jomfru Maria,
alle engle og helgener og jer,
mine brødre og søstre,
at bede for mig til Herren, vor Gud.

P: Den almægtige Gud forbarme sig over os,
forlade os vore synder
og føre os til det evige liv.

A: Amen.

KYRIE

P: Herre, forbarm dig.   *A:* Herre, forbarm dig.

P: Kristus, forbarm dig.   *A:* Kristus, forbarm dig.

P: Herre, forbarm dig.   *A:* Herre, forbarm dig.

eller

P: Kyrie, eleison.   *A:* Kyrie, eleison.

P: Christe, eleison.   *A:* Christe, eleison.

P: Kyrie, eleison.   *A:* Kyrie, eleison.

LOVSANGEN TIL GUDS ÆRE (GLORIA)

A: Ære være Gud i det høje,
og fred på jorden for mennesker med god vilje.

Vi lover dig,
vi velsigner dig,
vi tilbeder dig,
vi lovpriser dig,
vi takker dig for din store herlighed.

Herre vor Gud, himmelske Konge,
Gud, almægtige Fader.
Herre, du enbårne Søn, Jesus Kristus,

Herre vor Gud, Guds Lam, Faderens Søn.
Du, som borttager verdens synder,
forbarm dig over os.

Du, som borttager verdens synder,
tag imod vor bøn.

Du, som sidder ved Faderens højre,
forbarm dig over os.

Thi du alene er hellig, du alene Herre,
du alene den Højeste,
Jesus Kristus,
med Helligånden i Gud Faders herlighed.
Amen.

DAGENS BØN

Dagens bøn afslutter messens indledning. Den er forskellig i hver messe, idet den udtrykker gudstjenestens særlige anliggende.

P: Lad os bede.

Der følger et kort ophold, for at hver enkelt kan samle sig til bøn.

Bønnen slutter normalt med ordene:

...Ved vor Herre Jesus Kristus, din Søn,
som lever og råder med dig i Helligåndens enhed,
Gud, fra evighed til evighed.

A: Amen.

ORDETS LITURGI

Disciplene, der havde fulgtes med Jesus til Emmaus, sagde til hinanden: »Brændte vore hjerter ikke i os, mens han talte til os på vejen og åbnede Skrifterne for os?« (Luk 24,32). Skrifterne lukkes op for os under ordets liturgi. Kirken »dækker bord for os« med Guds ord.

På søn- og helligdage er der normalt to læsninger før evangeliet. Disse to læsninger læses normalt af et medlem af menigheden – en lektor. Evangeliet læses derimod af en diakon eller præst.

LÆSNINGER

SIDDE

Læsningerne afsluttes på følgende måde:

L: Dette er Guds ord.

A: Gud ske tak og lov.

VEKSELSANG

Vekselsangen er en væsentlig del af ordets liturgi og skal hjælpe menigheden til at tilegne sig bibelens budskab.

Forsangeren synger salmen, og menigheden tilslutter sig ved at synge omkvædet efter hvert vers.

EVANGELIUM

STÅ

Præsten og enhver af de tilstedeværende gør korsets tegn for pande, mund og hjerte som tegn på, at evangeliet skal være i vore tanker, ord og gerninger.

P/D: Herren være med jer.

A: Og med din ånd.

P/D: Dette hellige evangelium skriver evangelisten N.

A: Gud være lovet for sit glædelige budskab.

Efter evangeliet siger præsten eller diakonen:

P/D: Dette er vor Herre Jesu Kristi evangelium.

A: Priset være du, Kristus.

PRÆDIKEN

SIDDE

TROSBEKENDELSEN

STÅ

Den Nikænske Trosbekendelse

Trosbekendelsen er menighedens svar på Kristi indbydelse til den tro, som blev forkyndt i læsninger og prædiken.

A: Jeg tror på én Gud,
den almægtige Fader,
Himlens og jordens,
alle synlige og usynlige tings skaber.

Og på én Herre, Jesus Kristus,
Guds enbårne Søn,

som er født af Faderen forud for alle tider,
Gud af Gud,
lys af lys,
sand Gud af sand Gud,
født, ikke skabt,
af samme væsen som Faderen;
ved ham er alting skabt;
som for os mennesker
og for vor frelses skyld
er nedsteget fra Himlen

Under de følgende ord indtil »og er blevet menneske« bøjer alle sig. Julenat, juledag og på Herrens Bebudelse knæles.

og har påtaget sig kød ved Helligånden
af Jomfru Maria
og er blevet menneske;
han blev også korsfæstet for os
under Pontius Pilatus,
har lidt og blev begravet,
opstod på den tredje dag
efter Skrifterne
og opfor til Himlen;
han sidder ved Faderens højre hånd,
og han skal komme igen med herlighed
for at dømme de levende og de døde;
og på hans rige skal der ikke være ende.

Og på Helligånden,
Herren og Levendegøreren,
som udgår fra Faderen og Sønnen,
og som tillige med Faderen og Sønnen
tilbedes og forherliges,
som har talt ved profeterne;
og én, hellig, katolsk og apostolisk Kirke;
jeg bekender én dåb til syndernes forladelse,
og jeg venter de dødes opstandelse
og livet i den kommende verden. Amen.

eller:

Den Apostoliske Trosbekendelse

A: Jeg tror på Gud, den almægtige Fader,
Himlens og jordens Skaber.

Jeg tror på Jesus Kristus,
hans enbårne Søn, vor Herre,
som er undfanget ved Helligånden
og født af Jomfru Maria,
har lidt under Pontius Pilatus,

blev korsfæstet, døde
og blev begravet,
nedfor til Dødsriget,
opstod på den tredje dag fra de døde,
opfor til Himlen,
sidder ved Gud, den almægtige Faders højre hånd,
hvorfra han skal komme
for at dømme de levende og de døde.

Jeg tror på Helligånden,
den hellige katolske Kirke,
de helliges samfund,
syndernes forladelse,
kødets opstandelse
og det evige liv. Amen

MENIGHEDENS FORBØNNER

Der bedes særligt for Kirkens anliggender, for statens og samfundets ledere, for de nødstedte og undertrykte og for den lokale menighed.

Præsten indleder bønnen:

P: Lad os bede ...

En eller flere forbedere fremlægger bønnens anliggender for menigheden, som tilslutter sig med et af følgende eller lignende svar.

F: ... derom beder vi.

A: Herre, hør vor bøn.

Præsten afslutter menighedens forbønner med en bøn, rettet til Faderen. Den slutter:

P: ... Ved Kristus, vor Herre.

A: Amen.

EUKARISTIEN

Den sidste nadver, under hvilken Jesus indstiftede det synlige minde om sin død og sin opstandelse, videreføres gennem tiderne og bliver uafbrudt gjort nærværende i Kirken. Dette sker, når en præst på Kristi vegne fuldbyrder det samme, som Herren selv gjorde og bød sine disciple gøre, da han indstiftede påskens offermåltid.

Dengang tog Jesus brød og et bæger med vin, fremsagde takkebønnen, foretog brødsbrydelsen og rakte sine disciple gaverne, idet han sagde: Tag og spis; dette er mit legeme. Tag og drik; dette er kalken med mit blod. Gør dette til min ihukommelse.

FREMBÆRELSEN AF GAVERNE

SIDDE

Når alteret er rede, går præsten hen til det, tager alterbrødet, holder det lidt hævet over alteret og siger:

P: Lovet være du, vor Gud, verdens herre, for brødet, som vi har modtaget af din gavmildhed. Dette brød, frembragt af jorden ved menneskets arbejde, bærer vi frem for dig. Lad det for os blive livets brød.

Hvis bønnen er sagt højt, svarer menigheden:

A: Lovet være Gud i evighed.

Diakonen eller præsten hælder vin og lidt vand i kalken, idet han sagte siger:

P/D: Som vandet blandes med vinen, forene Kristus os med sin guddom, han, som blev ét med os som menneske.

Derefter tager præsten kalken, hæver den lidt over alteret, mens han højt eller sagte siger:

P: Lovet være du, vor Gud, verdens herre, for vinen, som vi har modtaget af din gavmildhed. Denne vin, frembragt af vinstokken ved menneskets arbejde, bærer vi frem for dig. Lad den for os blive frelsens kalk.

Hvis bønnen er sagt højt, svarer menigheden:

A: Lovet være Gud i evighed.

BØN OVER GAVERNE

STÅ

Præsten opfordrer menigheden til bøn over gaverne.

P: Lad os forenes i bøn, at vor offergave må blive Gud til behag.

A: Herren til ære og verden til frelse.

Eller:

A: Herren modtage offeret af dine hænder, til pris og ære for hans navn og til gavn for os og hans hellige Kirke.

Nu beder præsten bønnen over gaverne. Den er forskellig i hver messe, men slutter altid med ordene:

P: ... Ved Kristus, vor Herre.

A: Amen.

DEN EUKARISTISKE BØN

Præsten synger eller fremsiger nu første del af den eukaristiske bøn, præfationen. Den bærer som regel præg af dagens fest eller den liturgiske årstid. Den indledes således:

P: Herren være med jer.

A: Og med din ånd.

P: Opløft jeres hjerte.

A: Vort hjerte er hos Herren.

P: Lad os takke Herren vor Gud.

A: Det er værdigt og ret.

Herefter fortsættes med dagens eller årstidens præfation.
Præfationen afsluttes med følgende lovsang, hvormed alle priser den treenige Gud:

Hellig, hellig, hellig
er Herren, hæskarernes Gud.
Himmel og jord er opfyldt af din herlighed.
Hosanna i det høje.
Velsignet være han, som kommer
i Herrens navn.
Hosanna i det høje.

Derefter bedes en af de eukaristiske bønner. Herunder følger den 3. eukaristiske bøn.

Vi beder Gud hellige sit folk.

STÅ/KNÆLE

Herre, du er i sandhed hellig, og det er med rette, at alle dine skabninger priser dig. For ved din Søn, vor Herre Jesus Kristus, og ved Helligåndens kraft giver du liv og hellighed til alle ting. Aldrig hører du op med at samle dig et folk, som fra solens opgang til dens nedgang kan frembære det rene offer dit navn til ære.

Vi beder Gud hellige gaverne.

Så beder vi da ydmygt, Herre, at du ved din Ånd vil hellige disse gaver, som vi frembærer for dig. Gør dem til din Søns, vor Herre Jesu Kristi legeme og ✠ blod, han, som bød os fejre dette mysterium.

Hvad Herren sagde og gjorde, sker nu.

KNÆLE

For i den nat, da han blev forrådt, tog han brødet, fremsagde takkebønnen og udtalte velsignelsen, brød det, rakte det til sine disciple og sagde:

TAG DET OG SPIS ALLE DERAFF.
DETTE ER MIT LEGEME,
SOM HENGIVES FOR JER.

Ligeså tog han efter måltidet kalken, fremsagde takkebønnen og udtalte velsignelsen, rakte kalken til sine disciple og sagde:

TAG DEN OG DRIK ALLE DERAFF.
DETTE ER KALKEN MED MIT BLOD,
DEN NYE OG EVIGE PAGTS BLOD,
SOM UDGYDES FOR JER OG FOR ALLE

TIL SYNDERNES FORLADELSE.
DETTE SKAL I GØRE TIL MIN IHUKOMMELSE.

Troens mysterium

STÅ/KNÆLE

Menigheden hylder Kristus og hans frelsergerning.

P: Troens mysterium.

A: Herre, vi forkynder din død,
vi priser din opstandelse,
vi forventer dit komme i herlighed!

Vi mindes Kristi død og opstandelse.

Derfor fejrer vi, Fader, mindet om din Søns
frelsebringende lidelse, hans underfulde opstandelse
og himmelfart, og mens vi forventer hans genkomst,
bringer vi dig med tak dette levende og hellige offer.

Den nye pagt forener os indbyrdes.

Vi beder dig: Tag nådigt imod din Kirkes gave,
og se i den det offer, som du tog imod til forsoning.
Lad os, som skal mættes med din Søns legeme og
blod, opfyldes af hans hellige Ånd og blive ét legeme
og én ånd i Kristus.

Den nye pagt forener os med alle helgen.

Lad os for evigt tilhøre dig ved din Søn. Giv os
arvelod med dine udvalgte, den hellige Guds moder,
Jomfru Maria, den salige Josef, hendes brudgom, dine
hellige apostle og martyrer, (den hellige **N.**: dagens
helgen eller stedets værnehelgen) og alle dine helgen.
Ved deres forbøn håber vi tillidsfuldt på din hjælp.

Vi beder for hele verden og for Kirken.

Herre, lad dette forsoningsoffer blive til fred og frelse
for verden. Våg over din Kirke på dens pilgrimsgang
på jorden. Styrk den i tro og kærlighed i fællesskab
med din tjener, vor pave **N.**, vor biskop **N.**, alle
biskopper, alle præster og diakoner, ja hele dit
ejendomsfolk. Vis dig nådig mod den menighed, som
du her har samlet om dig. Kærlige Fader, vi beder dig:
Foren dine børn, som er spredt over hele jorden.

Vi beder for de afdøde.

Vi beder dig for vore afdøde brødre og søstre, for alle,
som er gået bort herfra i din fred: Før dem nådigt ind i
dit rige, hvor også vi håber engang sammen med dem
evigt at frydes over din herlighed. Ved Kristus, vor
Herre, ved hvem du skænker verden alle dine gode
gaver.

Den store lovprijsning afslutter den eukaristiske bøn:

P: Ved ham og med ham og i ham,
tilkommer dig, Gud Fader, den Almægtige,
i Helligåndens enhed al herlighed og ære
fra evighed til evighed.

A: Amen

KOMMUNION

Gennem bøn og handling forbereder menigheden sig nu til, i tro, at modtage Kristi legeme og blod i kommunionen.

HERRENS BØN

STÅ

Præsten opfordrer menigheden til at bede Herrens bøn og beder derefter sammen med menigheden:

P: Lad os bede,
som vor Herre Jesus Kristus har lært os:

A: Fader vor, du som er i himlen.

Helliget vorde dit navn,
komme dit rige.

Ske din vilje som i himlen, så og på jorden.

Giv os i dag vort daglige brød

og forlad os vor skyld,

som og vi forlader vore skyldnere,

og led os ikke i fristelse,

men frels os fra det onde.

P: Ja, frels os, beder vi dig, Herre,

fra alt, hvad der er ondt,

og giv os fred i vore dage.

Fri os ved din miskundhed fra synd,

og gør os trygge i alle trængsler

i forventning om det salige håb,

vor Frelasers, Jesu Kristi komme.

A: Thi dit er riget og magten og æren

i evighed.

BØN OG FREDSHILSEN

*Kommunion betyder fællesskab, fællesskab med Gud og med næsten.
Derfor beder vi om fred og enhed i Kirken til gavn for alle mennesker.*

P: Herre Jesus Kristus, du har sagt til dine apostle:

Fred efterlader jeg jer, min fred giver jeg jer.

Se ikke på vore synder, men på din Kirkes tro,

og før den efter din vilje

til fuldkommen enhed og fred.

Du, som lever og råder fra evighed til evighed.

A: Amen.

P: Herrens fred være altid med jer.

A: Og med din ånd.

Diakonen eller præsten siger:

P/D: Lad os ønske hverandre fred.

Så kan alle efter stedets skik over for hinanden give udtryk for fred og næstekærlighed.

BRØDSBRYDELSE

Mens præsten bryder brødet, synges eller siges følgende litani:

Guds lam, du som borttager verdens synder,
forbarm dig over os.

Guds lam, du som borttager verdens synder,
forbarm dig over os.

Guds lam, du som borttager verdens synder,
giv os fred.

KOMMUNION

STÅ/KNÆLE

Alle forbereder sig i stilhed til at modtage Kristi legeme og blod.
Præsten indbyder til deltagelse i Kristi måltid:

P: Se det Guds lam, som borttager verdens synd.
Salige er de, som er indbudt til Lammets bord.

A: Herre, jeg er ikke værdig til,
at du går ind under mit tag,
men sig kun et ord,
så bliver min sjæl helbredt.

At deltage i kommunionen (nådveren) i Den katolske Kirke betyder, at man er i fuldt fællesskab med den, deler dens tro, lære og liv. Derfor er det kun katolikker, der kan modtage kommunionen. Ikke-katolikker er dog velkomne til at modtage en velsignelse. Ønsket om velsignelsen udtrykkes ved, at man træder frem sammen med altergæsterne og lægger sin højre hånd på venstre skulder, når man står foran præsten.

Ved kommuniionsuddelingen viser præsten, diakonen eller kommuniionsuddeleren hostien til hver enkelt, løfter den lidt og siger:

Kristi legeme.

Kommunikanten svarer: Amen.

Når kommunionen også uddeles under vinens skikkelse, siger kommuniionsuddeleren:

Kristi blod.

Kommunikanten svarer: Amen.

Efter kommuniionsuddelingen kan man enten bede (knælende eller siddende) hver for sig, eller menigheden kan synge en lovprisningssalme.

AFSLUTTENDE BØN

STÅ

Bønnen efter kommunionen er forskellig i hver messe.

P: Lad os bede:

Bønnen slutter med ordene: ...Ved Kristus, vor Herre.

A: Amen.

MESSENS AFSLUTNING

VELSIGNELSEN

STÅ

P: Herren være med jer.

A: Og med din ånd.

P: Den almægtige Gud,
Fader, Søn ✠ og Helligånd, velsigne jer.

A: Amen.

BORTSENDELSE

P/D: Gå ud med Kristi fred.

A: Gud ske tak og lov.

*»Jeg er livets brød. Den, der kommer til mig,
skal ikke sulte, og den, der tror på mig,
skal aldrig tørste« (Joh 6,35).*

Bispedømmet København Den katolske Kirke i Danmark

Dette hæfte er udgivet af Pastoral-Centret, Den katolske Kirke i Danmark. Det kan downloades eller bestilles på www.pastoralcentret.dk/messensliturgi. En mere fuldstændig oversigt over messens bønner og tekster findes i *Lovsang* eller *Bønnebog* (se Pastoral-Centrets hjemmeside).